

Znak: WZPS-5.431.1.14.2024.JP
Szczecin, 19.11.2024 r.

Pan
Wojciech Wiśniowski
Starosta Sławieński

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 19-23 sierpnia 2024 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w powiecie sławieńskim. Czynności kontrolne prowadzone były w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie oraz w siedzibie Starostwa Powiatowego w Sławnie przy ul. Sempołowskiej 2a. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 82/2024 z 25 czerwca 2024 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Joanna Płachta – starszy inspektor wojewódzki oraz Renata Karwowska – główny specjalista, osoba kierująca zespołem. Przedmiotem kontroli był sposób realizacji przez powiat sławieński wybranych zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2023 r. do ostatniego dnia kontroli oraz realizacja zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu z 24 stycznia 2022 r. Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentacji dotyczącej kontrolowanych zagadnień, informacji udzielonych przez dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie na podstawie upoważnienia Starosty Sławieńskiego z dnia 19 sierpnia 2024 r.

akta kontroli str. 1 - 13

Działalność powiatu sławieńskiego w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie³.

¹ Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Określenia użyte w wystąpieniu:

centrum, pcpr, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, orpz – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie

dyrektor – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie

Kontrolujący ustalili, że dokumentacja rodzin zastępczych i wychowanków pieczy zastępczej znajduje się w pomieszczeniach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie i jest chroniona przed dostępem osób nieupoważnionych.

Starostą Sławieńskim jest Pan Wojciech Wiśniowski. Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie jest Pani Małgorzata Maciuk - Radawiec. W okresie objętym kontrolą nie było zmiany na powyższych stanowiskach. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie sławieńskim wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie.

Oceny dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez powiat sławieński następujących zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

1. Opracowanie i realizacja 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

W okresie objętym kontrolą powiat realizował dwa programy dotyczące rozwoju pieczy zastępczej:

- w latach 2021-2023, przyjęty uchwałą nr XXV/VI/194/21 Rady Powiatu w Sławnie z dnia 30 sierpnia 2021 r.,
- w latach 2024-2026, przyjęty uchwałą nr XLIV/VI/367/23 Rady Powiatu w Sławnie z dnia 22 grudnia 2023 r.

W programie ujęte zostały m.in.: sytuacja pieczy zastępczej w powiecie, kierunki rozwoju pieczy zastępczej, cel główny, cele szczegółowe, coroczny limit zawodowych rodzin zastępczych, odbiorcy programu, źródła finansowania oraz monitorowanie realizacji działań. W programie określono cel w zakresie ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej i działania. Dyrektor wskazał, że w ramach ww. zakresu zaplanowano:

- niezwłoczne przenoszenie dzieci poniżej 10 roku życia umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w trybie interwencyjnym do rodzinnej formy pieczy zastępczej – żadne z dzieci, które interwencyjnie zostały przyjęte do placówki, nie przebywa w niej dłużej niż 3 miesiące,
- nieumieszczanie dzieci poniżej 10 roku życia w pieczy instytucjonalnej poza trybem interwencyjnym - jest wykonywane na bieżąco, wyjątek stanowią rodzeństwa mieszane (starsze i młodsze dzieci),
- w pierwszej kolejności umieszczanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu sławieńskiego - zapis przestrzegany jest w bieżącej pracy, wyjątek stanowi pokrewieństwo dziecka z rodzicem zastępczym,
- nieprzekraczanie liczby dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – realizowane na bieżąco, na dzień kontroli w placówkach przebywało łącznie 53 dzieci na 56 dostępnych miejsc w pieczy instytucjonalnej.

Ponadto, dyrektor poinformował, że powyższe działania stanowią plan ograniczania liczby dzieci w pieczy instytucjonalnej, a tym samym wskazują na ograniczenie liczby dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych o 3 dzieci.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie składał roczne sprawozdania z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wraz z zestawieniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, na podstawie którego opracowywane były kolejne programy.

1.1. Realizacja 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

Realizację programu rozwoju pieczy zastępczej w okresie objętym kontrolą przedstawia poniższa tabela.

lp.	zadanie określone w programie	sposób realizacji, osiągnięte efekty
1.	Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej	Promocję rodzicielstwa zastępczego realizowano poprzez: umieszczenie wpisów na koncie PCPR Sławno na Facebooku, stronie internetowej centrum i Instagramie pod kątem wsparcia dla rodzin zastępczych i promowania rodzicielstwa zastępczego, organizację dnia rodzicielstwa zastępczego, publikacje artykułów w lokalnej prasie, zakup ramki do zdjęć i prowadzenie kampanii w mediach społecznościowych „I Ty możesz zostać rodziną zastępczą”, udostępnianie materiałów promocyjnych, przesłanie pism do kościołów, założenie konta pcprslawno na Instagramie, diagnozowanie opinii oraz wiedzy o rodzicielstwie zastępczym – ankieta internetowa, promocja rodzicielstwa podczas kontroli Komisji Rewizyjnej w Regionalnym Centrum Kryzysowym, zakup i ekspozycja magnesów promocyjnych w służbowych samochodach, zmiana ekspozycji wystawy usytuowanej w holu Starostwa Powiatowego w Sławnie, stworzenie informatora dla kandydatów na rodzinę zastępczą – wersja internetowa, zamieszczonego na stronie w zakładce Rekrutacja.
2.	Wsparcie istniejących form pieczy zastępczej	W ramach wspierania istniejących rodzinnych form pieczy zastępczej wypłacane były terminowo obligatoryjne i fakultatywne świadczenia finansowe, rodziny obejmowane były wsparciem koordynatora, organizowano szkolenia podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców zastępczych. Udzielano wsparcia specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego i prawnego. Odbywały się pikniki oraz grupy wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Klub Rodzica Zastępczego zorganizował w 2023 r. 10, a w 2024 r. 2 spotkania.
3.	Wsparcie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	Osoby usamodzielniane mają zapewniony dostęp do specjalistycznego poradnictwa, otrzymują świadczenia zgodnie z obowiązującymi przepisami, mają zapewnioną pomoc w tworzeniu i realizacji indywidualnych programów usamodzielniania. Wszystkie osoby po ukończeniu 18 roku życia, motywowane są do kontynuowania nauki. Nie odnotowano potrzeby udzielania pomocy w znalezieniu zatrudnienia oraz uzyskania mieszkania z zasobów gminy.

4.	Zwiększenie szans dzieci na powrót do środowiska rodzinnego	W ramach tego zadania podejmowano współpracę z asystentami rodzin, z rodzinami dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej, umożliwiano rodzicom kontakty z dziećmi. W 2023 r. 4 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 70 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej utrzymywało kontakt z rodzicami biologicznymi. Asystenci rodzin uczestniczą w posiedzeniach oceny sytuacji dziecka i są w stałym kontakcie z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej. Rodzice biologiczni mogą korzystać ze wsparcia oferowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie w zakresie przeciwdziałania przemocy jak również dyżurów specjalistów w Regionalnym Centrum Kryzysowym.
5.	Ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	W przypadku umieszczenia dziecka poniżej 10 roku życia, organizator rodzinnej pieczy zastępczej podejmuje działania mające na celu poszukiwanie rodziny zastępczej. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczane są dzieci poniżej 10 roku życia tylko w przypadku umieszczenia interwencyjnego. W pierwszej kolejności w przypadku dzieci do 10 roku życia, orpż umieszcza dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, a po wyczerpaniu możliwości znalezienia miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej dzieci powyżej 10 roku życia umieszczane są w pieczy instytucjonalnej. Nie została przekroczona liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

akta kontroli str. 14 - 26

2. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

W celu pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej podejmowane były następujące działania:

- zakup ramki do robienia zdjęć w ramach kampanii „I Ty możesz zostać rodziną zastępczą” oraz udostępnianie materiałów z tej akcji promocyjnej przez cały rok,
- promocja rodzicielstwa zastępczego w postaci pism do Kościołów,
- informacje udostępniane za pomocą konta Facebooka, Instagrama i strony internetowej centrum pod kątem promocji rodzicielstwa zastępczego oraz wsparcia dla rodzin zastępczych,
- ulotki i plakaty promujące rodzicielstwo zastępcze udostępniane w holu Starostwa Powiatowego i w siedzibie centrum,
- artykuły w lokalnej prasie – „Obserwatorze Lokalnym” odnośnie rodzicielstwa zastępczego w czerwcu i wrześniu 2023r.,
- organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w Warszkwie (16 czerwca 2023 r. i 7 czerwca 2024 r.),
- diagnozowanie opinii oraz wiedzy o rodzicielstwie zastępczym – opracowanie ankiety użytej do diagnozy sytuacji rodzin zastępczych pomocnej przy aplikowania o środki do Fundacji EY,
- promocja rodzicielstwa zastępczego podczas kontroli Komisji Rewizyjnej w Regionalnym Centrum Kryzysowym,

- stworzenie i ekspozycja magnesów promocyjnych na samochodach służbowych,
- stworzenie informatora dla kandydatów na rodzinę zastępczą (wersja internetowa), zamieszczonego na stronie w zakładce Rekrutacja.

W wyniku podjętych działań w okresie od lipca 2021 r. do sierpnia 2024 r. 3 rodziny zastępcze zawodowe zostały przekształcone w rodzinne domy dziecka oraz 4 rodziny zastępcze niezawodowe zostały przekształcone w rodziny zastępcze zawodowe (jedna z nich obecnie pełni funkcję rodzinnego domu dziecka).

Ponadto, podejmowano działania dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i rodzin zastępczych w ramach projektu „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży”, zorganizowano akcję mikołajkową Zespołu Szkół Agrotechnicznych oraz Fundacji Lubicz, rekrutowano uczestników i umożliwiono wsparcie w postaci wyjazdu dla rodzin zastępczych do Gdańska, rozdano vouchery do kina we współpracy z Fundacją „Nauka dla środowiska” do projektu „Wybierz przyszłość dla rodziny”.

Sposób kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz funkcjonowanie rodzin zastępczych sprawdzono na podstawie analizy dziesięciu rodzin. Analizie poddano zgodność postępowania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od momentu zgłoszenia się kandydatów wyrażających chęć ustanowienia ich rodziną zastępczą lub wydania postanowienia przez sąd do umieszczenia dzieci w tej rodzinie, a w szczególności: weryfikację spełnienia przez kandydatów wymagań określonych w ustawie, zweryfikowanie danych w rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w ustawie o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, przeprowadzanie szkoleń, wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych, aktualizowanie co dwa lata zaświadczeń lekarskich potwierdzających, że prowadzący rodzinę zastępczą są zdolni do sprawowania opieki i opinii psychologicznych o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, umieszczanie dzieci w rodzinach, przyznawanie rodzinom świadczeń, dokonywanie ocen rodzin, obejmowanie wsparciem koordynatora, udzielanie wsparcia i pomocy.

Analiza rodzin przedstawia się następująco:

1. [tekst wyłączony z jawności]– utworzony przed okresem objętym kontrolą. W aktach znajdowały się aktualne opinie psychologa i zaświadczenia lekarskie. Na dzień kontroli w rodzinie przebywało 8 dzieci. Rodzina korzystała z poradnictwa, miała zapewniony kontakt z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka, uczestniczyła w grupie wsparcia oraz szkoleniu zorganizowanym przez centrum na temat „Doskonalenie umiejętności wychowawczych – komunikacja z dzieckiem w różnych fazach rozwoju”. W okresie objętym kontrolą rodzina była oceniana raz – uzyskała ocenę pozytywną. Ocena była dokonywana w porozumieniu z asystentem prowadzącym pracę z rodziną. Terminowo wypłacane były należne świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci. Otrzymała również dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania, utrzymanie lokalu mieszkalnego, remont lub zmiana lokalu oraz inne świadczenie zgodnie z art. 84 pkt 3. Była objęta wsparciem koordynatora. Zatrudniona była osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki i pracach gospodarskich, która spełniała warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Rodzina nie korzystała z prawa do wypoczynku.
2. [tekst wyłączony z jawności]– [tekst wyłączony z jawności] w okresie objętym kontrolą. W aktach znajdowały się aktualne opinie psychologa i zaświadczenia lekarskie. Na

dzień kontroli w rodzinie przebywało 8 dzieci. Rodzina korzystała z poradnictwa, miała zapewniony kontakt z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka, uczestniczyła w grupie wsparcia oraz szkoleniu zorganizowanym przez centrum na temat „ Doskonalenie umiejętności wychowawczych – komunikacja z dzieckiem w różnych fazach rozwoju” i webinarach: „Przebudźcowanie. Praca z dzieckiem przestymulowanym i przeciążonym sensorycznie”, „Jak wspierać dziecko w konflikcie”, „Każde dziecko jest geniuszem”. W okresie objętym kontrolą rodzina była oceniana raz – uzyskała ocenę pozytywną. Rodziny biologiczne dzieci nie były objęte opieką asystenta rodziny. Terminowo wypłacane były należne świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci. Otrzymała również świadczenie w związku z przyjęciem dziecka, dodatek z powodu niepełnosprawności dziecka, dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania, świadczenia związane ze zdarzeniami losowymi i świadczenia na utrzymanie lokalu mieszkalnego oraz inne świadczenia zgodnie z art. 84 pkt 3. Była objęta wsparciem koordynatora. Zatrudniona była osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki i pracach gospodarskich, która spełniała warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Rodzina nie korzystała z prawa do wypoczynku.

3. [tekst wyłączony z jawności] W aktach znajdowały się aktualne opinie psychologa oraz zaświadczenia lekarskie. Na dzień kontroli w rodzinie przebywało 7 dzieci, [tekst wyłączony z jawności]. Rodzina korzystała z poradnictwa, miała zapewniony kontakt z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka, uczestniczyła w grupie wsparcia oraz szkoleniu „Pierwsza pomoc” i konferencji „Dziecko z Płodowym Zespołem alkoholowym wyzwania diagnostyczne i terapeutyczne”. W okresie objętym kontrolą rodzina była oceniana raz – uzyskała ocenę pozytywną. Ocena była dokonywana w porozumieniu z asystentem prowadzącym pracę z rodziną biologiczną. Terminowo wypłacane były należne świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci. Otrzymała świadczenie w związku z przyjęciem dziecka. Rodzina była objęta wsparciem koordynatora. Nie korzystała z prawa do wypoczynku.
4. [tekst wyłączony z jawności] W aktach znajdowała się aktualna opinia psychologa oraz zaświadczenia lekarskie. Na dzień kontroli w rodzinie przebywało 3 dzieci. Rodzina korzystała z poradnictwa, miała zapewniony kontakt z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka, udział w grupie wsparcia i szkoleniach. W okresie objętym kontrolą rodzina nie była oceniana. Terminowo wypłacane były należne świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci. Otrzymała również dodatek z powodu niepełnosprawności dziecka, świadczenie w związku z przyjęciem dziecka oraz świadczenie związane ze zdarzeniem losowym. W rodzinie była zatrudniona osoba do pomocy, która spełniała warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Była objęta wsparciem koordynatora. Nie korzystała z prawa do wypoczynku.
5. [tekst wyłączony z jawności]- utworzona w okresie objętym kontrolą. W aktach znajdowało się aktualne zaświadczenie lekarskie i opinia psychologiczna. Sąd wydał postanowienie o umieszczeniu dziecka w rodzinie [tekst wyłączony z jawności], rodzina zgłosiła się do pcpr [tekst wyłączony z jawności], uzyskała wstępną akceptację [tekst wyłączony z jawności], a szkolenie odbyła w dniach [tekst wyłączony z jawności] Na dzień kontroli w rodzinie przebywało 2 dzieci. Rodzina korzystała z poradnictwa, miała zapewniony kontakt z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka, udział w grupie wsparcia i szkoleniu. W okresie objętym kontrolą była oceniana raz - ocena pozytywna. Rodzina biologiczna nie współpracowała z asystentem. Rodzina była objęta

wsparciem koordynatora, a następnie z powodu rezygnacji - pracownika podmiotu organizującego pracę z rodziną. Terminowo wypłacane były należne świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka. Otrzymała również świadczenie w związku z przyjęciem dziecka.

6. [tekst wyłączony z jawności]- utworzona w okresie objętym kontrolą. W aktach znajdowały się aktualne zaświadczenia lekarskie i opinie psychologiczne. Sąd wydał postanowienie o umieszczeniu dziecka w rodzinie [tekst wyłączony z jawności], rodzina zgłosiła się do pcpr [tekst wyłączony z jawności], uzyskała wstępną akceptację [tekst wyłączony z jawności], a szkolenie odbyła w dniach [tekst wyłączony z jawności] Na dzień kontroli w rodzinie przebywało 1 dziecko. W okresie objętym kontrolą była oceniana raz - ocena pozytywna. Rodzina korzystała z poradnictwa, miała zapewniony kontakt z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka i udział w szkoleniu. Rodzina była objęta wsparciem koordynatora. Terminowo wypłacane było należne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka. Otrzymała również świadczenie w związku z przyjęciem dziecka.
7. [tekst wyłączony z jawności] – utworzona w okresie objętym kontrolą. W aktach znajdowało się aktualne zaświadczenie lekarskie i opinia psychologiczna z [tekst wyłączony z jawności]. Centrum przesłało do sądu pismo z [tekst wyłączony z jawności]. Sąd wydał postanowienie o umieszczeniu dziecka w rodzinie [tekst wyłączony z jawności], i w tym samym dniu rodzina zgłosiła się do pcpr, nie dokonano akceptacji ze względu na negatywne opiniowanie. W rodzinie przebywało 1 dziecko. Rodzina korzystała z poradnictwa i miała zapewniony kontakt z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka. Była objęta wsparciem koordynatora do [tekst wyłączony z jawności] tj. do dnia oświadczenia o przekazaniu dziecka pod opiekę ciotki macierzystej (postanowienie sądu z [tekst wyłączony z jawności]). Terminowo otrzymywała należne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, ale po wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie decyzja została uchylona.
8. [tekst wyłączony z jawności] - utworzona w okresie objętym kontrolą. W aktach znajdowało się aktualne zaświadczenie lekarskie i opinia psychologiczna. Sąd wydał postanowienie o umieszczeniu dziecka w rodzinie [tekst wyłączony z jawności], rodzina zgłosiła się do pcpr [tekst wyłączony z jawności], uzyskała wstępną akceptację [tekst wyłączony z jawności], a szkolenie odbyła w dniach [tekst wyłączony z jawności] Na dzień kontroli w rodzinie przebywało 1 dziecko. Ze względu na krótki okres funkcjonowania nie była oceniana. Rodzina korzystała z poradnictwa, miała zapewniony kontakt z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka i udział w szkoleniu. Rodzina była objęta wsparciem koordynatora. Terminowo wypłacane było należne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.
9. [tekst wyłączony z jawności] - utworzona w okresie objętym kontrolą. W aktach znajdowały się aktualne zaświadczenia lekarskie i opinie psychologiczne. Sąd wydał postanowienie o umieszczeniu dziecka w rodzinie [tekst wyłączony z jawności], rodzina zgłosiła się do pcpr [tekst wyłączony z jawności], uzyskała wstępną akceptację [tekst wyłączony z jawności], a szkolenie odbyła w dniach [tekst wyłączony z jawności] Na dzień kontroli w rodzinie przebywało 1 dziecko. W okresie objętym kontrolą była oceniana raz - ocena pozytywna. Rodzina korzystała z poradnictwa, miała zapewniony kontakt z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka i udział w szkoleniach. Rodzina była objęta wsparciem koordynatora. Terminowo wypłacane były należne świadczenia na pokrycie

kosztów utrzymania dziecka oraz dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka. Rodzina była objęta wsparciem koordynatora.

10. [tekst wyłączony z jawności] – sąd wydał postanowienie o umieszczeniu dziecka w rodzinie [tekst wyłączony z jawności], rodzina zgłosiła się do pcpr [tekst wyłączony z jawności], uzyskała wstępną akceptację [tekst wyłączony z jawności] i odbyła szkolenie w dniach [tekst wyłączony z jawności] W rodzinie przebywało 1 dziecko. Rodzina korzystała z poradnictwa, miała zapewniony kontakt z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka i udział w szkoleniach. W okresie objętym kontrolą była oceniana raz - ocena pozytywna. Terminowo otrzymywała należne świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka. Otrzymała również świadczenie w związku z przyjęciem dziecka i dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania. Była objęta wsparciem koordynatora.

Oceny kontrolowanych rodzin dokonywano w porozumieniu z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i z asystentem rodziny, w przypadkach, w których rodziny biologiczne współpracowały z asystentem.

Na dzień kontroli w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie pracowało 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Obejmowali wsparciem 47 rodzin. Pozostałych 20 rodzin było objętych wsparciem przez 3 pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Na podstawie analizy 10 rodzin zastępczych kontrolujący stwierdzili, że w części przypadków weryfikacja spełnienia warunków określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej następowała bezpośrednio po zgłoszeniu się kandydatów do pcpr.

Niepokoić może fakt, że rodziny nie korzystają z prawa do wypoczynku. Niemniej jednak w celu zapobiegania wypaleniu zawodowemu zachęcano rodziny, aby korzystały z tego prawa i informowano na piśmie o takiej możliwości, jak również informacje o powyższym znajdowały się w umowach o świadczenie usług.

akta kontroli str. 28 - 112, 115 - 117, 120, 161 - 163

2.1. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez grupy wsparcia i specjalistyczne poradnictwo.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie nie zatrudnia osób, które posiadają uprawnienia do prowadzenia szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Powiat nie posiada również swojego programu, w oparciu o który byłyby prowadzone szkolenia. Zgodnie z przekazaną informacją powiat realizuje szkolenia dla kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej we współpracy z Publicznym Ośrodkiem Adopcyjnym w Koszalinie oraz korzystając ze szkoleń organizacji non profit Koalicji na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej. W sytuacji gdy ośrodek nie realizuje szkolenia w zgodnym z ustawą czasie, przeprowadzana jest procedura zapytania ofertowego i organizowane jest szkolenie w Sławnie przez akredytowanych trenerów. Dzięki trzem różnym możliwościom realizacji zadania powiat zapewnia szkolenie dla kandydatów w każdym kwartale roku. W 2023 r. zorganizowano dwa szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze – pierwsze we współpracy z Publicznym Ośrodkiem Adopcyjnym dla 7 osób z terenu powiatu

sławieńskiego oraz drugie zorganizowane w sali konferencyjnej centrum dla 5 osób, z których 4 osoby przeszły uzupełniające szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. W 2024 r. dwoje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej jest w trakcie szkolenia według programu MENTOR (decyzja Ministra Rodziny i Polityki Społecznej nr 15/2021/RZ) organizowanego przez Koalicję na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej.

W ramach wspierania rodzin zastępczych ustalono, że w okresie objętym kontrolą: Klub Rodzica Zastępczego funkcjonujący na terenie powiatu sławieńskiego zorganizował w 2023 r. 10 spotkań, a w 2024 r. 2 spotkania grupy wsparcia, po 5 osób korzystało z terapii i pomocy prawnej, 79 z poradnictwa w ramach Regionalnego Centrum Kryzysowego i Regionalnej Akademii Dzieci i Młodzieży. W ramach zapewnienia kontaktu z innymi rodzinami zastępczymi Klub Rodzica Zastępczego zorganizował 12 spotkań w zakresie zapewnienia kontaktu z innymi rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz organizowane były pikniki z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, na których była zapewniona pomoc wolontariuszy. W zakresie zapewnienia dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci w 2023 r. w ramach Regionalnej Akademii Dzieci i Młodzieży zorganizowano: konsultacje dietetyczne dla 8 osób, terapię ogólnorozwojową dla 2 osób, terapię pedagogiczną dla jednej osoby, terapię integracji sensorycznej dla 7 osób, doradztwo psychologiczno-seksuologiczne dla 1 osoby, terapię uzależnień, spotkania profilaktyczne, DDA terapię – 4 osoby oraz dla 1 usamodzielnionej wychowanki, skierowano 4 wychowanków na 1-dniowe Intensywne Treningi Wyjazdowe. Ze szkoleń skorzystało 31 rodzin zastępczych.

akta kontroli str. 113 – 114, 116 - 119

3. Zapewnianie dzieciom pieczy zastępczej.

Sprawozdania dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, na podstawie których został opracowany program rozwoju pieczy zastępczej, zawierały informacje o potrzebach powiatu w zakresie liczby miejsc w pieczy zastępczej oraz ustalały kierunki rozwoju pieczy zastępczej. Na dzień kontroli w powiecie funkcjonowało 69 rodzin zastępczych i 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze.

rodzaj pieczy	liczba rodzin	liczba dzieci i osób pełnoletnich umieszczonych na dzień kontroli
rodzina zastępcza spokrewniona	32	39
rodzina zastępcza niezawodowa	30	35
rodzina zastępcza zawodowa	4	17
rodzinny dom dziecka	3	24
placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	53
ogółem	73	168

Powyższe wskazuje, że najwięcej dzieci było umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Najczęstszymi przyczynami umieszczania dzieci w pieczy zastępczej był alkoholizm i niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców.

Na dzień kontroli wszystkie postanowienia sądu zostały wykonane i nie było dzieci oczekujących na umieszczenie w pieczy zastępczej.

Rotacja dzieci w pieczy zastępczej, w okresie objętym kontrolą przedstawia się następująco:

lp.	rodzaj pieczy zastępczej	liczba dzieci umieszczonych w pieczy w okresie objętym kontrolą		liczba dzieci, które opuściły pieczę	liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej
		na terenie powiatu	poza powiatem		
1.	rodzina zastępcza spokrewniona	21	1	10	5
2.	rodzina zastępcza niezawodowa	16	1	5	1
3.	rodzina zastępcza zawodowa ogółem, w tym:	14	0	4	2
3.1.	pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0	0
3.2.	specjalistyczna	0	0	0	0
4.	rodzinny dom dziecka	8	0	3	2
5.	placówka opiekuńczo-wychowawca ogółem, w tym:	31	0	26	8
5.1.	interwencyjna	9	0	6	2
6.	piecza ogółem	90	2	53	20

Powiat najczęściej zapewnia opiekę dzieciom na swoim terenie, co zdecydowanie ułatwia współpracę z rodzinami wychowanków. W okresie objętym kontrolą tylko 2 dzieci umieszczono poza powiatem, w tym 1 w rodzinie zastępczej spokrewnionej, a 1 w niezawodowej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W okresie objętym kontrolą 8 dzieci poniżej 10 roku życia zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. [tekst wyłączony z jawności] Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Pięcioro dzieci z pięciu rodzin zostało przeniesionych z rodzinnej pieczy zastępczej do instytucjonalnej. Powodem przeniesienia było: niewłaściwe wypełnianie funkcji rodzin zastępczych przez rodziny spokrewnione (3 dzieci), rezygnacja rodziny niezawodowej (1 dziecko), rezygnacja prowadzących rodzinny dom dziecka (1 dziecko). Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W okresie objętym kontrolą, przed umieszczeniem w pieczy, nie rozdzielono żadnego rodzeństwa. Po umieszczeniu w rodzinnej pieczy zastępczej doszło do rozdzielania dwóch rodzeństw:

- [tekst wyłączony z jawności].
- [tekst wyłączony z jawności].

W pierwszym przypadku kontakty na dzień kontroli są wstrzymane z uwagi na fakt, że jedno dziecko przebywa na powierzeniu pieczy [tekst wyłączony z jawności], a w drugim przypadku rodzeństwo ma systematyczny kontakt.

Na dzień kontroli, w rodzinnych formach pieczy zastępczej nie było przekroczenia liczby dzieci określonej w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W okresie objętym kontrolą 6 spokrewnionych rodzin zastępczych zostało rozwiązanych wskutek zmiany orzeczenia sądu w związku z niewłaściwym wypełnianiem funkcji rodziny zastępczej. W związku z powrotem dziecka do rodziny biologicznej rozwiązano 5 rodzin spokrewnionych i 1 niezawodową, w związku z usamodzielnieniem wychowanków 4 rodziny spokrewnione, a na wniosek rodziny 1 spokrewnioną oraz 1 niezawodową. Nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.

Instytucjonalną pieczę zastępczą w powiecie stanowią 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze, które na dzień kontroli spełniały warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dysponowały łącznie 56 miejscami. W dwóch placówkach przebywało po 14 wychowanków (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Sławnie i Dom Dziecka Nr 2 w Darłowie), w jednej 13 wychowanków (Dom Dziecka Nr 1 w Darłowie) i w jednej 12 (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Sławnie). Nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.

akta kontroli str. 120 – 125, 127 - 140

4. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Powiat sławieński prowadzi cztery placówki opiekuńczo-wychowawcze – po 2 w Sławnie i Darłowie. Każda z nich dysponuje 14 miejscami. Trzy łączą funkcje placówki socjalizacyjnej, interwencyjnej oraz specjalistyczno-terapeutycznej, a jedna funkcje placówki socjalizacyjnej i specjalistyczno-terapeutycznej. Obsługiwane są przez Centra Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Sławnie i Darłowie. Dyrektorem Centrum w Darłowie jest Pani Urszula Jarzębska, a w Sławnie Pani Edyta Czarnuch. Osoby spełniają wymogi określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

akta kontroli str. 141 – 144

5. Prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz osób pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka.

Rejestr osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka na podstawie upoważnienia Starosty Sławieńskiego z dnia 30.10.2014 r. prowadził dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie. Rejestr zawierał następujące dane osób: imię i nazwisko, datę urodzenia, obywatelstwo, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, wykształcenie, zawód, miejsce pracy, źródła

dochodu, dane o warunkach mieszkaniowych, dane niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem wynikające z zaświadczenia lekarskiego aktualizowanego co 2 lata, dane dotyczące opinii potwierdzającej posiadanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawionej przez psychologa, zakres ukończonych szkoleń, liczbę umieszczonych dzieci i osób pełnoletnich. W okresie objętym kontrolą rejestr był przekazywany 4 razy. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

akta kontroli str. 126 - 127

6. Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w powiecie sławieńskim w dniach 5-9 lipca 2021 roku.

Poprzednia kontrola w trybie zwykłym w powiecie sławieńskim w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przeprowadzona była w dniach 5-9 lipca 2021 roku.

W związku ze stwierdzonymi w czasie kontroli nieprawidłowościami zostały wydane zalecenia pokontrolne:

1. zintensyfikować kontrole w rodzinach zastępczych i prowadzić kontrole w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z art. 38b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. weryfikować pracowników przed nawiązaniem stosunku pracy, pod kątem zamieszczenia ich danych w rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym,
3. przy umieszczaniu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej stosować przepisy art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
4. zapewnić liczbę miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej adekwatną do występujących potrzeb i przestrzegać przepisu określonego w art. 53 ustawy dotyczącego liczby dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych.

Ad.1.

Zalecenie jest realizowane. Zarząd Powiatu w Sławnie uchwałami upoważnił wicestarostę, pracownika starostwa, 2 członków Zarządu oraz dyrektorów 2 powiatowych jednostek organizacyjnych do sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi/prowadzącymi rodzinne domy dziecka i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono 21 kontroli w rodzinach zastępczych/u prowadzących rodzinne domy dziecka. Wszystkie kontrole przeprowadzono w 2023 roku. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wydano zaleceń. W dniu 16.12.2022 r. przeprowadzono kontrolę Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Sławnie (wynik kontroli pozytywny), a kontrola Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Darłowie planowana jest na II półrocze 2024 r. (zgodnie z planem kontroli).

Ad.2.

W okresie objętym kontrolą nie był zatrudniony żaden pracownik. Nie ma możliwości weryfikacji wykonania zalecenia.

Ad.3.

W okresie objętym kontrolą zalecenie było realizowane - przy umieszczaniu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej stosowano przepisy art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W jednym przypadku dziecko (na dzień umieszczenia w placówce, tj. [tekst wyłączony z jawności]) umieszczono interwencyjnie wraz z [tekst wyłączony z jawności]. W dniu [tekst wyłączony z jawności] sąd wydał postanowienie o umieszczeniu na czas trwania postępowania w instytucjonalnej pieczy zastępczej w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Dyrektor placówki w dniu [tekst wyłączony z jawności] wyraził pisemną zgodę na jego umieszczenie (zapytanie centrum przesłane również w tym dniu). Wydano skierowanie umieszczające je na czas trwania postępowania w placówce. Trwają czynności związane ze znalezieniem miejsca dla niego w pieczy rodzinnej. [tekst wyłączony z jawności] W powyższym przypadku kontrolujący uznali, że zalecenie było przez powiat realizowane.

Należy jednak wskazać, że wydanie przez dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej zgody (opinii pozytywnej) na umieszczenie dziecka poniżej 10 r.ż. w placówce stanowi naruszenie przepisu art. 95 ust. 1 ustawy. Zagadnienie dotyczące przyjmowania dzieci poniżej 10 r.ż. do placówek opiekuńczo-wychowawczych, zostanie poddane analizie podczas kontroli instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu sławieńskiego.

Ad.4.

Zalecenie jest realizowane. Nie ma przekroczeń liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

akta kontroli str. 145 - 156

Podsumowanie ustaleń kontroli:

W działalności powiatu sławieńskiego nie stwierdzono uchybień/nieprawidłowości w zakresie realizacji wybranych zadań określonych w art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, nie zachodzi konieczność wydawania zaleceń pokontrolnych.

Uprawnienia jednostki kontrolowanej:

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Wpis w książce kontroli:

Pozycja 4/2024

Wystąpienie otrzymują:

1) Starosta Sławieński

2) Wojewoda Zachodniopomorski

Z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:

Joanna Płachta

Starszy inspektor wojewódzki

Renata Karwowska

Główny specjalista - pracownik nieobecny

Zastępca Dyrektora

Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej

Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

Izabela Wojtczak – Sikorska

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)